<u>Harold, betrokken vader, met Arubaanse roots</u> (versie 20-05-2022)

Interviewvragen vaderschap *(zoals ik die stel aan (startende) vaders op de afdeling Verloskunde en/of neonatologie) > kijk maar welke vragen voor jou bruikbaar zijn om in te vullen (of als reflectie en terugblik).*

- Hoe was het voor jou om vader te worden (eigen verwachtingen; betekenis voor jouzelf, vanuit jouw eigen 'vaderbeeld'; "wat voor vader wil je zijn?").

Ik was natuurlijk heel trots om vader te worden en ik had mijzelf voorgenomen dat ik een vader wil zijn die actief in de opvoeding is en waar de kinderen op kunnen rekenen.

- Hoe heb je je voorbereid (ooit) op je vaderschap (boek gelezen? Via Google, praten met andere vaders, …….. ????)

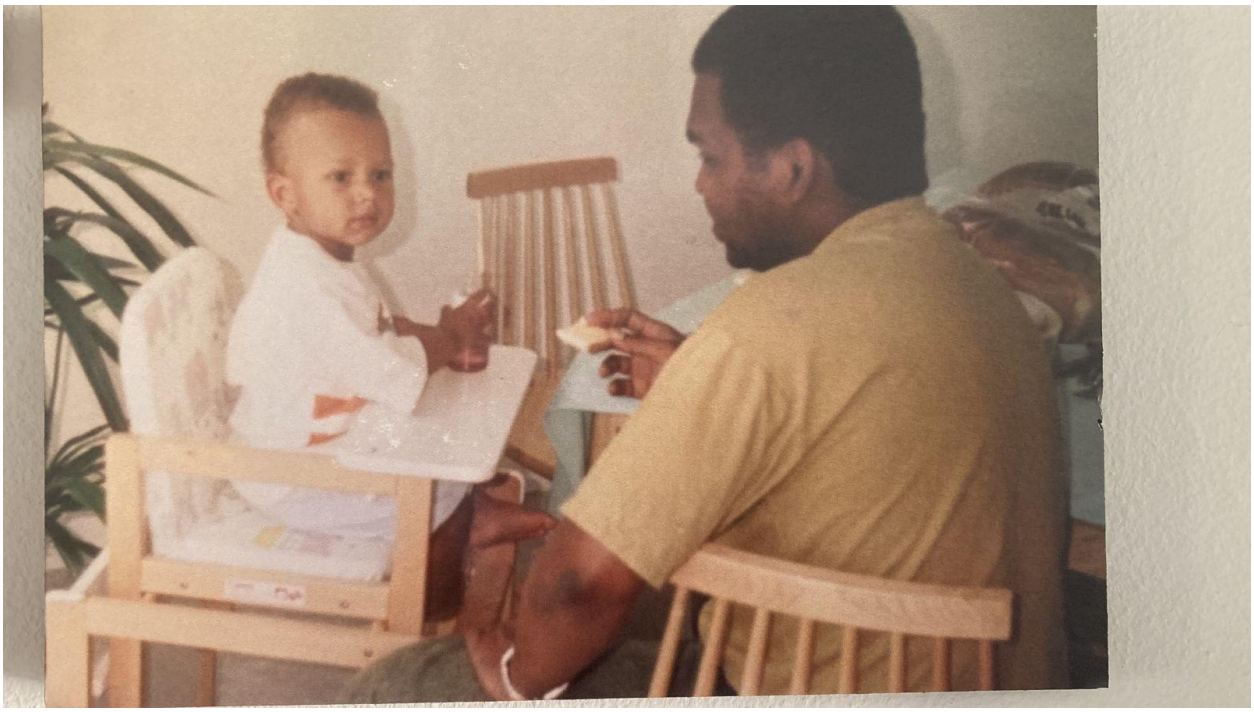

Mijn voorbereiding was één van zelfreflectie, want ik had natuurlijk aan den lijve ondervonden wat het is als je zonder vader opgroeit. Van nature ben ik iemand die veel nadenkt over oplossingen en hoe ik dingen beter kan structureren, dat heeft mij veel geholpen in de voorbereiding. Ik had natuurlijk ook een "kick-start" omdat ik terecht kwam in een gezin met drie kinderen waar ik geleidelijk de vaderrol kon aannemen voor de geboorte van Roland.

- Hebben jullie het onderling (als vader en moeder) er vaak over gehad: jullie vaderschap/moederschap/ouderschap? En ook de betekenis daarvan voor jullie!

We hebben daar niet veel overleg over gehad, behalve dat wij een voorbeeld hadden van de biologische vader van mijn oudste drie zonen die zijn verantwoordelijkheid als vader gaandeweg liet versloffen, daar hadden wij het wel over. Veel tijd was er ook niet om zulke gesprekken te voeren, het was een nogal druk huishouden. Els, die de dagelijkse zorg van de kinderen op zich nam, want ik was voor mijn werk vaak op reis.

- Van wie heb jij een goed voorbeeld gekregen als 'papa'? Hoe kijk je nu terug op jouw vader (mede vanuit de cultuur op/van Aruba; culturele invloed weergeven)?

Ik heb eigenlijk geen voorbeeld gehad hoe ik moest "handelen" als vader, mijn vader vertrok naar Nederland enkele weken nadat ik geboren was. De relatie was daarna oppervlakkig en ondanks enkele pogingen is er nooit een vader/zoon relatie ontstaan. Op Aruba en met name in de periode rond mijn geboorte en tijdens mijn jeugd was het vrij gebruikelijk dat de vrouwen (moeders, oma's en tantes) de opvoeding van de kinderen voor hun rekening namen. De vaders, ongeacht of ze ook in hetzelfde huis woonden besteden niet zoveel aandacht aan de opvoeding.

Wie was voor jou wel een soort voorbeeld, een houvast? Bij wie kon jij terecht?

Ik had geen voorbeeld en houvast behalve dat ik in mijn puberteit in een vriendengroep terecht kwam die toevallig bestond uit één ouder gezin. Bij een enkele was het de vader die probeerde de opvoeding voor zijn rekening te nemen en bij de anderen was het toch de moeder. We praten over een hechte vriendengroep van ongeveer 6 á 7 personen.

Je ging of kon niet terecht bij je vrienden met vragen maar onbewust zal het wel geholpen hebben dat de gesprekken nooit gingen over de hechte relatie die ze hadden met hun vader ongeacht of hij hun opvoeding verzorgde.

- Hoe was voor jou de overgang van 'nog-geen-vader' naar all-in vaderschap? Inclusief de kinderen van Els?

Eigenlijk ging dat vanzelf, vrij snel was er een acceptatie van de kinderen van Els. Er deden zich nooit problemen voor. Misschien kwam dat wel omdat ik zelf aan den lijve ondervond om zonder vader op te groeien en mijzelf had voorgenomen dat ik het beter zou doen als vader.

- Hoe heb jij je vaderschap verder ontwikkeld na de geboorte van Roland. Welke impact heeft de kinderoncologische diagnose bij Roland gehad op jouw vaderschap?

Na de geboorte van Roland was er geen sterke ontwikkeling. Ik was al een jaar bezig met het vader zijn voor de kinderen van Els. Voor mij was het gevoel van: we krijgen er een 4de kind erbij.

De kinderoncologische diagnose heeft wel een impact gehad op mijn vaderschap. Tot Roland zijn diagnose was ik intensief bezig met het vaderschap en een drukke baan waarbij ik nagenoeg wekelijks in het buitenland was. Het gezin schikte zich naar mijn werkagenda. Direct na de diagnose en tijdens de hele behandeling van Roland had ik bijzondere verlof genomen. Want nu, vond ik, was het de agenda van het gezin waar ik mijzelf naar moest schikken. Gelukkig had mijn toenmalige werkgever hier begrip voor en gaf volledige medewerking.

Toen Roland genezen was, pakte ik mijn oude werkroutine met veel reizen weer op. Ik heb wel uit eigen beleving twee beloftes aan het gezin gemaakt. Als zij vonden dat ik er vaker moest zijn of moest stoppen met werken in het buitenland dan zou dat ook onmiddellijk gebeuren en als zij mij acuut nodig hebben dan zal ik zorgen dat ik er ben en ongeacht de duur.

- Hoe omschrijf jij nu jouw vaderschap?

Mijn vaderschap is er één die vaak op geografische afstand bepaald is, maar gevoelsmatig sta ik naast mijn kinderen. Ze bellen of nemen contact met mij op als ze advies nodig hebben en nagenoeg

dagelijks heb ik contact met de kinderen. Of zij nemen contact met mij op of ik neem contact met hen op, maar er is nagenoeg dagelijks contact, vaak is het gewoon een praatje over koetjes en kalfjes maar ook dieptegesprekken als het moet. Ik schroom ook niet om advies aan mijn kinderen te vragen als ik dat nodig hebt.

- Wat betekent 'buidelen' voor jou? Heb je na de geboorte van Roland met hem gebuideld? Zo ja hoe was dat voor jou?

Ik heb nooit gebuideld en heb daar ook geen ervaring in.

- Hebben jullie een taakverdeling gemaakt als ouders (als moeder, als vader); door de jaren heen?

Door de jaren is er een natuurlijke rolverdeling ontstaan. Els neemt de dagelijkse zorg op zich en ik meer de voorwaardenscheppende rol. Dus ik zorg dat ze niks te kort komen en dat Els de dagelijkse zorg kan uitvoeren. Als het gaat om emotionele ondersteuning dan zijn de rollen ook verdeeld. Els handelt meer vanuit het emotionele en de verzorging. Ik handel meer vanuit het rationele en zorg dat er rust en een plan komt. De kinderen kunnen dan kiezen waar ze terecht kunnen met hun vragen naar gelang hun verlangens, soms is het bij Els, een andere keer bij mij of aan ons allebei.

- Hebben jullie hulp in kunnen schakelen vanuit jullie familienetwerk, in moeilijke situaties en omstandigheden? Van wie kregen jullie steun?

Wij konden 100% rekenen op ons familienetwerk in moeilijke situaties. Mijn schoonzus en schoonmoeder hebben daar een grote rol in gehad om te zorgen dat Els en ik een aantal maanden ons volledig konden concentreren op het ondersteunen van Roland in zijn herstelproces. Zij zorgden dat Roland zijn broers volledig verzorgd werden tijdens ons verblijf in Leiden. We hadden ook aan de onze kinderen uitgelegd dat de focus volledig op Roland zou zijn, omdat het nodig was en dat daarna het leven weer normaal zou worden. Ik denk dat ze daar begrip voor hadden en des te meer gaande het behandelingsproces toen ze meededen aan donoronderzoeken en tijdens de bezoeken aan Roland in het ziekenhuis.

- Welke afspraken heb jij gemaakt/kunnen maken met jouw werkgever bijv. toen Roland in het Erasmus MC Sophia en later in het LUMC lag?

Mijn werkgever en de baan toentertijd waren veeleisend, niet alleen voor mij maar ook voor het gezin, mijn werkgever wist dat hij veel van mij eiste anderzijds gaf hij ongevraagd zijn volledige medewerking om deel te nemen aan het herstelproces. Niet alleen door mij betaald verlof te gunnen voor zolang de behandeling mocht duren, maar ook met een voorstel te komen om collega's te laten testen voor het donorschap van beenmerg. Doordat we een donor hadden in één van mijn zoons was dat overigens niet nodig.

- Wat betekenen de kinderen voor jou?

De kinderen betekenen heel veel voor mij. Ik ben ook trots op om te zeggen dat naarmate ze ouder worden het ook goede vrienden van mij worden. Dus het schippert heel vaak heen en weer tussen vader/zoon relatie en een vriendenrelatie.

- Benoem jouw sterke kanten als vader. Wat vinden jouw kinderen sterke vaderkanten van jou?

Ik benoem eerst mijn zwakke kanten als vader, ik ben geen "doe" vader, daar bedoel ik mee een vader die heel fysiek erop uitgaat met zijn kinderen in de vorm van kamperen, sporten enz. zelfs spelletjes met ze thuis doen daar ben ik niet zo van. Els is meer degene die thuis met ze kaartspelen doet.

Ik ben wel een vader die ontzettend kan zelfspotten en een echte "foodie" is, daar zien de jongens wel de humor van in en zelf zijn ze ook zo. Daarnaast delen zij mijn passie voor lekker eten.

Ik denk dat mijn kinderen als sterke kant van mij vinden dat zij altijd op mij terug kunnen vallen voor steun en advies, of het nu gaat om iets klein of iets ingrijpends. Ik geef hun ook veel vrijheid en bemoei mijzelf niet met hun levens behalve als ik vind dat het moet, maar dan ook altijd vanuit een adviserende rol.

Een andere sterke kant dat zij van mij vinden is dat ik er altijd voor ze zal zijn en als het nodig is dan laat ik alles vallen en dan ben ik in levenden lijve naast hen voor zolang het nodig is ongeacht wat voor offers ik daarvoor moet doen.

- Hoe kijk je terug op onze gesprekken? Wat heeft dat jou (jullie) opgeleverd?

De gesprekken zijn goed, het is een moment om het vaderschap de revue te laten passeren, ook een moment dat je geprikkeld wordt door de gestelde vragen om goed na te denken over vaderschap. Wat kan nog beter, wat kan je bijstellen.

Ik denk dat Roland veel meer antwoorden (en misschien vragen) krijgt en dat deze hem verder kunnen helpen in zijn persoonlijke ontwikkeling.

Het geeft mij ook inzicht in bepaalde vragen die Roland heeft, bepaalde ontwikkelingen die er zijn of een kant die hij wil ontwikkelen, waar ik misschien aan kan bijdragen die anders nooit naar voren waren gekomen.

Ik merk dat ikzelf ook grote gedeeltes niet weet van mijn ouders en grootouders. Nu dat ze allemaal overleden zijn, blijven er toch wel heel veel vragen onbeantwoord.

Het heeft ook de vraag getriggerd, wat voor Opa wil je zijn voor je kleinkinderen. Dat is een vraag waar ik nu mee bezig ben om een passend antwoord voor te vinden.

- Wat vind jij van het onderzoek dat Roland op Aruba[1],[2],[3] gedaan heeft?

Het onderzoek van Roland op Aruba is iets dat ik denk dat echt nodig was, om andere inzichten te geven in vaderschap op Aruba. Het gaf de vaders ook een platform om hun stem te laten horen, iets dat in de machocultuur van Cariben en Zuid-Amerika niet gebruikelijk is als het gaat om emotioneel en gevoelige onderwerpen bij mannen.

Daarnaast als persoon vond ik het heel gedurfd van Roland om dit op te zetten in een land waarvan je de taal niet beheerst en alleen maar kent van de verhalen van je eigen vader en vakanties.

Denk je dat er opnieuw onderzoek gedaan zou moeten worden op Aruba naar de betrokkenheid, nu, van vaders met hun kinderen?

We moeten oppassen dat het niet alleen blijft bij onderzoek en rapportages. Wil je vooral enige voortgang boeken en de betrokkenheid van vaders op Aruba stimuleren dan moet je echt overgaan tot effectieve acties. Ik ben dan ook blij om te melden dat onder de bezielende leiding van dhr. James Sneek die diverse onderzoeken (waaronder die van Roland) liet uitvoeren er nu cursussen https://aruba.nu/2022/04/zes-papas-op-aruba-krijgen-certificaat-voor-best-dad-ever/ worden gegeven om de participatie van vaders bij de opvoeding te bevorderen.

[1] *Wie het zaad plant moet ook voor de boom zorgen* 'Si bo a planta e simia bo tin cu cuida e mata' - Een onderzoek naar de manier waarop de mate van betrokkenheid van vaders op Aruba bij de opvoeding van hun kind versterkt kan worden. Auteur: Roland Rodgers (2015). Onderzoek vanuit Hogeschool van Amsterdam en Fundacion Telefon Pa Hubentud Aruba / Stichting Arubaanse Kinder- en Jeugdtelefoon. Vindplaats: http://www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php > Vaderbetrokkenheid op Aruba

[2] FACTSHEET van onderzoeksrapport: Wie het zaad plant moet ook voor de boom zorgen 'Si bo a planta e simia bo tin cu cuida e mata' (2017). Door: Roland Rodgers. Vindplaats: http://www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php > Vaderbetrokkenheid op Aruba

[3] Krantenartikel: Roland Rogers onderzocht betrokkenheid vaders op Aruba. Vindplaats: http://www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php > Vaderbetrokkenheid op Aruba

Roland Rodgers onderzocht betrokkenheid vaders op Aruba

‘Wie het zaad plant moet ook voor de boom zorgen’

ORANJESTAD — De Arubaanse Roland Rodgers (26) studeerde vorig jaar af aan de opleiding Toegepaste Psychologie aan de Universiteit van Amsterdam. Hij deed in zijn afstudeerjaar onderzoek naar de mate van betrokkenheid van vaders op Aruba bij de opvoeding van hun kind. Volgens het rapport van Unicef uit 2013 ligt die namelijk relatief laag. In een tijdsbestek van twee weken namen 205 vaders deel aan het enquêteonderzoek waarvan 201 enquêtes bruikbaar waren voor een statistische analyse. En wat blijkt? De betrokkenheid van vaders, hangt niet alleen af van de welwillendheid van de vader maar ook van die van de moeder.

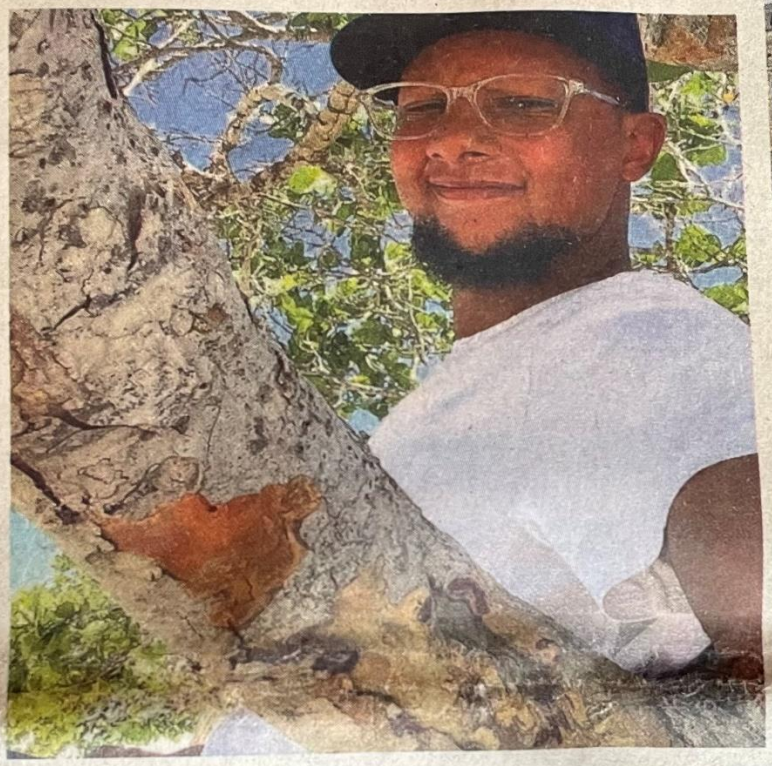

Uit de jaarverslagen van Telefon Pa Hubentud Aruba, expert in kinder- en jeugdproblematiek, blijkt dat er een stijging is in meldingen omtrent ouder-kind relatie. De organisatie pleit dan ook voor meer onderzoek naar dit onderwerp, zodat vaderbetrokkenheid gestimuleerd kan worden.

“Omdat vaderbetrokkenheid bijdraagt aan de ontwikkeling van het kind, kan een lage betrokkenheid consequenties hebben”, lezen we in het verslag van Rodgers. Maar de uitslagen tonen ook aan dat de betrokkenheid niet alleen afhangt van de vader zelf, maar ook van de houding van de moeder ten opzichte van deze vader. Staat de moeder positief ten opzichte van de vaderrol, zal deze zich automatisch positiever vervullen en andersom.

“Ik ben geboren in Rotterdam met een Arubaanse vader en een Nederlandse moeder. Mijn vader was heel erg betrokken bij mijn opvoeding dus ik ben zelf nooit rechtstreeks met deze problematiek in aanraking gekomen. Door mijn Arubaanse achtergrond hoorde ik natuurlijk wel over deze problematiek en toen ik zag dat er afgelopen jaar een stijging plaatsvond binnen deze problematiek, besloot ik dit onderzoek te doen”, vertelt Roland Rodgers aan *Amigoe*. ”Ik heb enorm veel geleerd over mijn eigen cultuur. Mijn vader was zo betrokken bij mijn opvoeding omdat zijn vader juist niet betrokken was en hij het beter wilde doen. Dit toont voor mij opnieuw aan dat we genuanceerd naar dit onderwerp moeten kijken.”

Wat Rodgers het meest verraste tijdens zijn onderzoek is het feit dat sommige vaders wel graag betrokken willen worden bij de opvoeding maar hier niet altijd de kans voor krijgen van de moeders. “Het is een verkeerde aanname om te denken dat vaders bewust niet betrokken willen worden.” Rodgers schreef een adviesrapport dat Telefon Pa Hubentud Aruba. “In het najaar van 2018 zullen ze hiermee aan de slag gaan om zo, hopelijk, dit probleem verder aan te pakken.”

- Heb je een advies voor andere (aanstaande) vaders?

Ongeacht je relatie met de moeder van je kinderen, zorg ervoor dat je altijd voor ze beschikbaar bent. Gun ook als je niet meer samenwoont met de moeder van je kinderen dat haar nieuwe partner (Mol[4], 2021) ***ook de kans krijgt om een vaderrol aan te nemen.***

Kijk niet altijd naar wat je vader goed deed, maar probeer ook de dingen die jij miste van een vader wel nu je vader bent over te brengen op je kinderen.

Het vaderschap verandert ook met de fases/leeftijd van je kinderen. Van een leider die vooroploopt als het peuters zijn, naar een begeleider tijdens hun puberteit en uiteindelijk als ze volwassen zijn naar een adviseur die zij graag om raad vragen als ze advies nodig hebben.

Heb plezier met je kinderen, zoek in al die fases waar jullie doorheengaan één gemene deler waar jullie veel plezier aan beleven. In ons geval is het eten en elkaars zelfironie.

- Wat geeft jou steun/veerkracht?

Steun en veerkracht krijg ik uit het feit dat mijn kinderen ook met elkaar goed omgaan, elkaar ook (buiten mij om) om steun en advies vragen. Daar speelt een heel belangrijke rol in de gezamenlijke etentjes die ze zeker één keer per maand onderling organiseren en het plezier die ze daarmee beleven. Ieder heeft zijn eigen privé leven maar er is een basis buiten je eigen gezinsleven waar je op terug kan vallen. Een basis waar jezelf ook deel van uitmaakt die je helpt om jezelf verder te ontwikkelen.

Literatuur:

- Diekstra, R. (2020) – *In gesprek met je ouders. Handleiding voor je belangrijkste interview; om te weten waar je bent of waar je naartoe gaat moet je weten waar je vandaan komt* – Uithoorn: Karakter Uitgevers B.V.

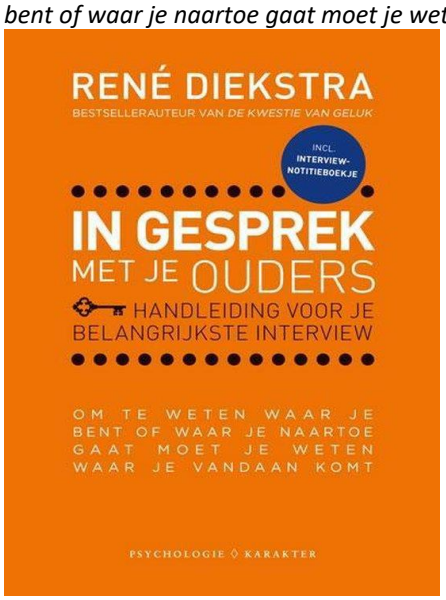

- Mol, J. (2020) *Stiefvadergezinnen. Hoe ze functioneren en waarom ze zo functioneren* – Amsterdam: Uitg. SWP.

[4] Stiefvadergezin: onzichtbaar maar altijd aanwezig verdriet - Ouders Centraal; boekrecensie: 18 maart 2021 *Stiefvadergezinnen, geschreven door Johannes Mol.*

- Raadt, B. de & C. Hoogervorst (2006) – Het recht van ouders op een rechte rug; in: *Tijdschrift Ouderschap & Ouderbegeleiding* – jaargang 9; maart 2006; nr. 1; pag. 12-18- Amsterdam: Uitg. SWP.
- Raadt, B. de, E. Wijers, A. Beishuizen (2009) – Ouders en een ernstig ziek kind - 'coping' bij hoge en langdurige stress; in: *Ouderschap & Ouderbegeleiding* (O&O) - jaargang 12, nr. 3, oktober; pag. 225, 293-300 - Amsterdam: Uitg. SWP.
- Raadt, B. de (2012) – Ouderbegeleiding tijdens een hectische, kinderoncologische behandeling; pag. 338-346; in: Marisca Visser (2012) - *Julian, onze kleine held. De strijd tegen zijn stomme bloedfabriek"* - Zoetermeer: Free Musketeers; ISBN 978-90-484-2528-0.
- Raadt, B. de (2014) - *Regie voeren geeft kracht; handvatten voor ouders*; in: *Attent*; jaargang 28, nr. 4, winter 2014; Nieuwegein: VOKK; pag. 8-9; ISSN 0915-2479.
- Raadt de, B., Stuit, D.H. (2014) – Intensieve zorg. Ouderschap in de context van het Sophia Kinderziekenhuis, in: *Vakblad voor Contextuele Hulpverlening;* jaargang 19, nr. 1, maart, pag. 5-9,1-3. ISSN: 2210-4607
- Raadt, B. de (2017) – Een medisch-ethisch dilemma; in: *Magazine Kinderverpleegkunde* - 23e jaargang/nr. 2: 23; augustus.
- Raadt, B. de, (2018). 'Huidhonger' vraagt om betrokken vaders; *Vroeg, Vakblad over vroegsignalering en integrale vroeghulp* 35/2:4-5, zomereditie.
- Raadt, B. de (2021) – Hechting. Recensie van: *Hechtingsgerichte gezinstherapie. Werken aan de basis (2019);* auteur: Daniël A. Hughes; in: *Vakblad Sociaal Werk* 2021/1: 35. ISSN 2468-7456.
- Raadt, B. de, H. de Mönnink (2021) Psychosociale stressreductie. Het generalistisch specialisme van sociaal werkers; in*:* Vakblad Sociaal Werk *nr.5:22-25 (:3,4) okt.;* ISSN 2468-7456**.** Houten: Uitg. BSvL.
- Streng, Drs. I.C., C. Janse, *B. de Raadt* (2004) – Kinderen met kanker en hun ouders, in: *IKR Bulletin,* jaargang 28, dec., pag. 9-13.
- Stuit, D. H., B. de Raadt (2013) – Het verhaal achter het verhaal; intense verhalen van ouders tijdens de opname van hun kind; in: *Maatwerk, Vakblad voor maatschappelijk werk* – 2013/5:2-4,1, okt.; ISSN 1567-6587.
- **https://www.bobderaadt.nl/vaderschap.php**
- **https://www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php > Vaderbetrokkenheid op Aruba**
- ***https://aruba.nu/2022/04/zes-papas-op-aruba-krijgen-certificaat-voor-best-dad-ever/***